

Višja sila

Force Majeure

Švedska, Francija, Norveška, Danska, 2014
120 min

Scenarij in režija: Ruben Östlund

Fotografija: Fredrik Wenzel

Montaža: Jacob Secher Schulsinger

Glasba: Ola Fløttum

Igrajo: Johannes Kuhnke, Lisa Loven Kongsli, Brady Corbet, Jakob Granqvist, Kristofer Hivju

Kratka vsebina:

Ebba in Tomas z otrokoma za nekaj dni odpotujeta na smučarski oddih v francoske Alpe, kjer so po dolgem času skupaj vsa družina. Nekega dne družino med kosilom v gorski koči prestraši snežni plaz in idila se v trenutku sprevrže v grozo. Gre za Tomasovo impulzivno in nepričakovano reakcijo ob tem dogodku.

O filmu in avtorju:

Ruben Östlund je svojo kariero začel v devetdesetih letih z amaterskimi smučarskimi filmi, zadnje desetletje pa pobira nagrade na najpomembnejših svetovnih festivalih. Dva od njegovih štirih celovečercerčev sta bila izbrana kot uradna švedska kandidata za oskarja. Za svoj celovečerni debi **Kitarski mongoloid** (*Gitarrmongot*, 2004) je prejel nagrado FIPRESCI v Moskvi, mednarodno priznanje pa mu je prinesel drugi celovečerec **Nenamerno** (*De ofrivilliga*, 2008), premierno prikazan v canskem sklopu Posebni pogled. Dve leti kasneje je bil za kratki film **Incident pred banko** (*Händelse vid bank*, 2009) nagrajen z berlinskim zlatim medvedom, za svoj tretji celovečerec **Igra** (*Play*, 2011) pa je prejel nagrado coup de coeur v canski sekciji Štirinajst dni režiserjev, nominacijo za nagrado LUX in najvišje skandinavsko priznanje, nagrado Nordijskega sveta.

Višja sila ni izreden samo iz fotografske perspektive, ki raziskuje mogočno snežno krajino in estetsko kadrira, temveč zaradi dejstva, da so filmske podobe le transforma za našo vnanjo, silovito in nekontrolirano naravo. Östlund se kot neusmiljen preučevalec človeškega vedenja, znan po pikrem humorju in dolgih posnetkih, po **Igri**, kjer je preizpraševal odnos do rase, tokrat obrega ob spolne diferenciacije, ki se jim neredko tudi iskreno posmehuje. Analitično jih razslojuje do njihovega samega paradoksa, like pa mojstrsko sprovede do lastne ugotovitve nesmiselnosti reproduciranja tovrstnih družbenih vzorcev. Mačizem, dominantnost, patriarhalnost, feminitost, rahločutnost, občutljivost in (ne)odgovornost dobijo sedaj nove pomene.

Predlogi za ogled tudi drugih filmov:

Skrito (*Caché*, Michael Haneke, 2005), **Fargo** (Joel in Ethan Cohen, 1996 in 2014-TV serija), **45 let** (*45 Years*, Andrew Haigh, 2015), **Praznovanje** (*Festen*, Thomas Vinterberg, 1998), **Blazna ženska** (*A Woman Under the Influence*, John Cassavettes, 1974), **Sopranovi** (David Chase, 1999-2007), **Nenavadne igre** (*Funny games*, Michael Haneke, 1997), **Jules in Jim** (*Jules et Jim*, François Truffaut, 1962), **2001: Odiseja v vesolju** (*2001: A Space Odyssey*, Stanley Kubrick, 1968)

Pripravil: Rok Govednik (Zavod Vizo)